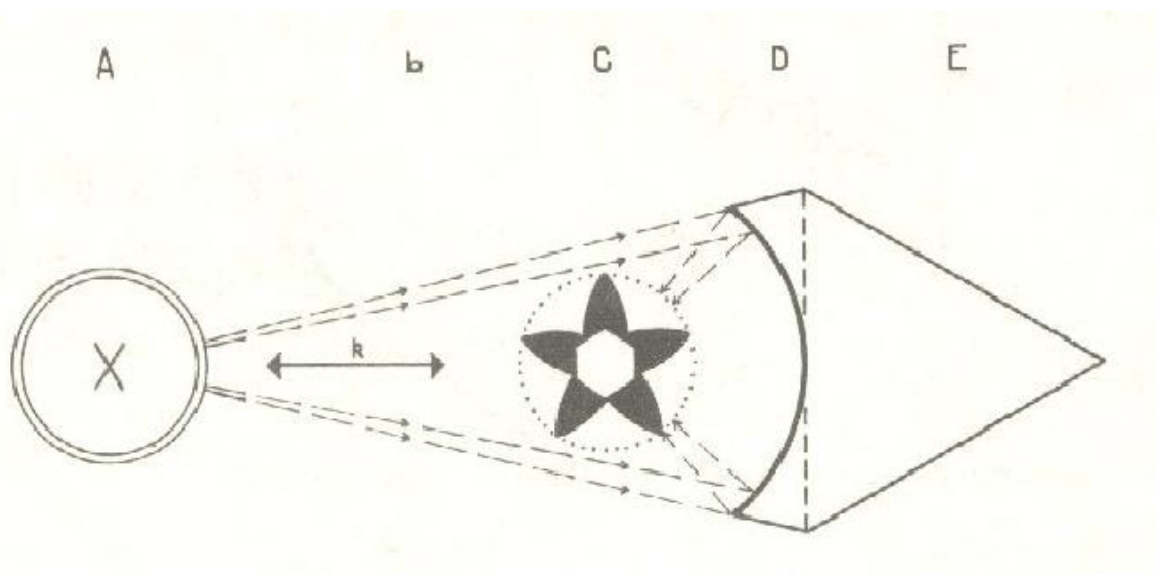

Første afsnit (Det levende væsen) – Kapitel 3 (“Det skabte” og verdensaltets kosmiske grundenergier) – Lektion 11

TILBAGEBLIK!

24.

Af hensyn til den læser, som igennem studiet af de foranstående ret komplicerede analyser måske er på vej til at miste den “røde tråd” eller overblikket over vores fremstilling af det kosmiske verdensbillede, skal vi som indledning til en gennemgang af grundenergiernes specifikke karaktertræk betone, at dét, vi igennem kapitel 2 og den foreløbige del af kapitel 3 har ønsket at opnå, er at give den studerende et grundigt indtryk af de relativt få universelle urelementer, hvoraf “det skabte” og dermed hver eneste af verdensaltets myriader af livsenheders livsoplevelse totalt består og er bygget op. Og vi er, som det vil vides, kommet til det resultat, at hovedrealiteten “det skabte” og dermed det levende væsens livsoplevelse består og er opbygget af i alt 11 universelle urelementer, hvoraf 5 er af kvantitativ natur, nemlig de 5 universelle bevægelsesarter, medens de 6 øvrige er af kvalitativ natur, nemlig de 6 kosmiske underbevidsthedsgrundenergier. Og vi har i tilknytning hertil set, hvorledes disse 11 urelementer evigt bæres, beherskes og opretholdes af et syvende og om end endnu mere sublimt element, nemlig verdensaltets syvende kosmiske grundenergi, moderenergi, der udgør materiale for Jegets skaberevne og udelukkende ytrer sig i form af kosmiske skaberprincipper – herunder det meget omtalte og så umådeligt betydningsfyldte “bevægelsesprincip”.

Symbolskitsen viser, hvorledes Jegets livsoplevelse som følge af vekselvirkning mellem Jegets sansemekanisme på den ene side og den objektive ydre verden på den anden side fremtræder som fundamentalt opbygget af 11 universelle ur-elementer repræsenteret ved 6 kosmiske grundenergier og 5 universelle bevægelsesarter, hvilke henholdsvis er symboliseret ved den hvide sekskant og den sorte 5-takkede stjerne. Det bemærkes, hvorledes symbolet tilstræber at demonstrere, at de 6 kosmiske grundenergier danner basis for eksistensen af de 5 universelle bevægelsesarter.

For de 5 universelle bevægelsesarters vedkommende har studiet af kapitel 2 bibragt os et temmeligt godt kendskab til disse. Anderledes derimod med hensyn til de kosmiske grundenergier. Disse kender

vi foreløbigt nærmest kun af navn, men derimod så at sige ikke af gavn, hvorfor vi vil reservere resten af pladsen i nærværende kapitel 3 til en gennemgang af hver enkelts specifikke karaktertræk. Ved afslutningen af denne skulle vores kendskab til samtlige underbevidsthedsgrundenergi så have mulighed for at være lige så grundigt, som det foreløbigt allerede er til bevægelsesarterne.

Grundenergiernes specifikke karaktertræk

25.

Indledningsvis skal det nævnes, at Martinus i sit hovedværk opdeler de 6 underbevidsthedsgrundenergi i 2 hovedgrupper med 3 grundenergi i hver, hvor den første hovedgruppe er repræsenteret ved instinktenergi, tyngdeenergi og følelsesenergi, medens den anden er repræsenteret ved intelligensenergi, intuitionsenergi og hukommelsesenergi. Grunden til denne opdeling er, at grundenergiene i de respektive to hovedgrupper i funktionel henseende adskiller sig radikalt fra hinanden, hvilket Martinus præciserer ved at karakterisere grundenergiene i den første hovedgruppe, hvilken vi for nemheds skyld kan kalde A-gruppen, som de 3 u-intellektuelle eller materiedannende grundenergi, medens derimod grundenergiene i den anden hovedgruppe, hvilken vi kan kalde B-gruppen, karakteriseres som de 3 intellektuelle eller forstandsdannende grundenergi. (Se i øvrigt L. B. II, stk. 253.)

I tilknytning hertil skal det yderligere oplyses, at grundenergiene i A-gruppen specielt danner basis for eksistensen af Jegets følelsesliv, mens til gengæld grundenergiene i B-gruppen specielt danner basis for Jegets tankeliv, af hvilken grund vi her i kurset fremover vil omtale de to slags grundenergi som henholdsvis følelseslivets og tankelivets grundenergi. Således henhører med andre ord grundenergiene i A-gruppen, hvilket altså vil sige: instinkt-, tyngde- og følelsesenergi, til følelseslivets grundenergi, medens grundenergiene i B-gruppen, hvilket vil sige: intelligens-, intuitions- og hukommelsesenergi, derimod henhører til tankelivets grundenergi. Men det må ikke et øjeblik glemmes, at såvel denne opdeling af grundenergiene i 2 hovedgrupper som opdelingen af livsoplevelsen i følelsesliv og tankeliv KUN er af analytisk natur og ikke kan realiseres i praksis. Thi som nævnt i lektion 10 udgør grundenergiorganisationen en ukrænkelig integritet, som i praksis er totalt utilgængelig for objektive indgreb; og nøjagtigt det samme er tilfældet med hensyn til tanke- og følelseslivet. Også dette udgør i form af livsoplevelsen en suveræn og ukrænkelig helhed, som det i overensstemmelse hermed ligger uden for mulighedernes grænse at gøre til genstand for reelle objektive indgreb m.v.

Med andre ord: de 6 underbevidsthedsgrundenergi opdeles analytisk i en A- og en B-gruppe med 3 grundenergi i hver. A-gruppen er repræsenteret ved instinkt-, tyngde- og følelsesenergi, der udgør følelseslivets grundenergi, hvorimod B-gruppen er repræsenteret ved intelligens-, intuitions- og hukommelsesenergi, der udgør tankelivets grundenergi.

26.

Især ét problem gør sig stærkt gældende, når man skal udforme en specifik karakteristik af de 6 (7) kosmiske grundenergi, nemlig begrænsningens problem. Thi i virkeligheden er emnet så rigt på aspekter, at det med lethed kunne give stof til en omtale, der ville brede sig over resten af den plads, der er afsat til hele dette kursus. Vi må derfor gøre opmærksom på, at den efterfølgende gennemgang på ingen måde giver sig ud for at være nogen fyldestgørende beskrivelse af grundenergiene, men kun en første beskedne introduktion til den umådeligt sublime og interessante verden, de

repræsenterer, og må herudover henvise den yderligere interesserede læser til Martinus eget hovedværk "Livets Bog", eventuelt ledet af vores henvisninger til dette værk.

Af hensyn til ønsket om at gøre den efterfølgende gennemgang af de enkelte grundenergiers specifikke karaktertræk både rationel og overskuelig er det hensigten i videst muligt omfang at lade beskrivelsen af hver enkelt grundenergi følge en ganske bestemt retningslinie, nemlig at opdele den i 4 faser: a), b), c) og d). Først beskrives grundenergien med hensyn til sin objektive rent neutrale, principielle natur. Denne beskrivelse udgør fase a). – Dernæst beskrives i fase b) Jegets direkte rent subjektive fornemmelse eller indtryk af grundenergien i dens fremtræden som materiale for dets psykiske sans- og manifestationsstruktur (se stk. 2-5, 2-19 og 3-21), hvilket igen vil sige, at beskrivelsen i fase b) kommer til at forme sig som en beskrivelse af Jegets direkte rent subjektive fornemmelse af grundenergien i dens egenskab af sans- og manifestationsevne for Jeget. – I fase c) beskrives grundenergien som menneskelig elementarlivsytring, hvorved forstås, at den beskrives med hensyn til den måde, hvorpå den som identisk med et særligt kvalitativt element og moment i de stambevægelser, der udgør Jegets livsliv, kommer til syne i menneskets fysiske adfærdsmønstre, der jo repræsenterer dets tanke- og følelsesliv og dermed situationerne i dets livsoplevelse. – Og endelig gøres der i fase d) rede for, på hvad måde den pågældende grundenergi rent principielt ytrer sig i, hvad vi i videste forstand vil kalde "naturens processer", eller sagt på en anden måde: hvorledes den kommer til syne i det af naturen befordrede adfærdsmønstre.

Ved at følge denne fremgangsmåde skulle det være muligt at give en – om end elementær, så dog nogenlunde dækkende karakteristik af hver enkelt grundenergi. Men det må forudskikkes, at fremstillingen på grund af emnets omfang vil søges udformet i så rationel og kortfattet en stil, som det er både muligt og forsvarligt. – For fuldstændighedens skyld skal det dog tilføjes, at vi med hensyn til beskrivelsen af tyngde- og følelsesenergien må afvige fra den foran skitserede fremstillingsmåde, idet disse to grundenergier af årsager, som senere vil fremgå, gør krav på at blive beskrevet i forbindelse med hinanden.

Følelseslivets grundenergier

27.

Med hensyn til følelseslivet bæres og befordres dette som nylig nævnt primært af grundenergiene: instinkt, tyngde og følelse. Det vil derfor kunne forstås, at vejen til en virkelig dyb indsigt i følelseslivets mekanisme uvægerligt fører gennem en forståelse af disse 3 grundenergiers respektive naturer og dermed forbundne reaktionsanlæg.

Helt nøjagtigt er det først og fremmest tyngde- og følelsesenergien, der bærer og ligger til grund for eksistensen af Jegets følelsesliv, idet dette er en direkte virkning af disse to grundenergiers indbyrdes samvirke. Instinktens rolle i, og betydning for følelseslivets eksistens er derimod hovedsageligt af indirekte karakter, men på visse af menneskets lavere udviklingstrin spiller den dog en afgørende og særdeles fremtrædende rolle i det til disse trin svarende primitive og af religiøsitet gennemsyrede følelsesliv, hvilket i særlig høj grad vil blive åbenlyst, når vi når frem til at skulle studere udviklingskredsløbet og det levende væsens passage igennem dette.

INSTINKTENERGIEN

Første kosmiske grundenergi

28.

a) Instinktenergien med gennemtrængningsevne svarende til forholdstallet "20" udgør grundenergiorganisationens første grundenergi. I sin neutrale, objektive og dermed rent principielle natur må den defineres som viljen til automatisering eller selvfunktion, idet dens centrale funktionelle tendens er en stræben mod dannelse af automatfunktioner, hvorved forstås funktioner, der unddrager sig dagsbevidst koordinering eller viljeføring.

Muligvis vil det falde en og anden læser vanskeligt at forstå, at en grundenergi med hensyn til sin rent neutrale, objektive natur kan defineres som viljen til det eller det – her i instinktenergiens tilfælde som viljen til automatisering eller selvfunktion, hvilket i så fald skyldes, at vedkommende læser glemmer at holde sig for øje, at al energi kosmisk set eksisterer i tilknytning til levende væsener eller nærmere betegnet: til begærende, skabende og oplevende Jeger. Betænker man derimod, at de 6 underbevidsthedsgrundenergier som identiske med udløbere af moderenergien, i hvilken de som tidligere beskrevet er rodfæstede, i deres dybeste objektive natur og væsen nødvendigvis også må være identiske med UR-BEGÆRET i dets "yderste forgreninger", fordi netop moderenergien i dens fremtræden og ytring som en serie kosmiske skaberprincipper, jvf. stk. 1-14, 15, i sig selv er en konsekvens eller forgrening af urbegæret, da bliver det indlysende, at den enkelte grundenergi med hensyn til sin centrale, objektive, kosmiske natur må være at definere som netop VILJEN til det eller det, fordi begrebet "vilje" jo rent principielt blot dækker over det virkende eller fungerende begær. Vi må derfor i overensstemmelse hermed forberede os på gennem de følgende passager at se de respektive grundenergier blive definerede som viljen til det ene eller det andet, svarende til vedkommende grundenergis specielle natur. Og for instinktenergiens vedkommende er det altså viljen til automatisering eller selvfunktion.

b) Som nævnt i stk. 3-21 former Jegets direkte oplevelse af grundenergiene sig som oplevelsen af i sans- og manifestationsmæssig henseende at være i besiddelse af 6 fundamentalt forskellige direkte registrerbare psykiske grundevner, hvilket indebærer, at grundenergiene i den betydning, de skal omtales i fremstillingens fase b), i stor udstrækning er tilgængelige for introspektion (indadskuen eller selvansagelse).

Med hensyn til instinktenergien fornemmer Jeget denne som sin instinktevne eller sit "instinkt", som man jo normalt siger. – I sin egenskab af sanseevne for Jeget ytrer instinktenergien sig som evnen til at ANE, hvor udtrykket "ane" benyttes i den modsatte betydning af begrebssammensætningen: at forstå på grundlag af analysering og definition. Ved evnen til at ane menes altså det modsatte af, hvad der menes ved evnen til igennem analysering og definition at "forstå". Den sidstnævnte evne bæres nemlig af intelligensenergien, og sidstnævnte evne står som grundevne for Jeget betragtet i et slags funktionelt komplementaritetsforhold (uforenelighedsforhold) til anelsesevnen repræsenteret af instinktenergien.

Instinktenergien formidler altså anelsesoplevelser, hvilket i realiteten vil sige oplevelser uden skarphed og konturer, uden detaljer og nuancer og uden definerbar forståelse og klarhed. Ja, i sin mest renkultiverede skikkelse, der for øvrigt kommer i betragtning for plantevæsners vedkommende, former den instinktenergibefordrede oplevelse anelsesoplevelsen – sig kun som en "fjern", uklar, "drømmeagtig" og totalt undefinerbar fornemmelse af livsoplevelsens to største og mest fundamentale yderkontraster, nemlig faktorerne BEHAG og UBEHAG. Det vil derfor kunne ses, at Jegets livsoplevelse ville være yderst elementær og dermed overordentlig primitiv, dersom instinktenergien var tilværelsens eneste kosmiske grundenergi og Jegets livsoplevelse i kontakt hermed var henvist til at støtte sig til denne energi alene. Thi målt med f.eks. det jordiske menneskes

normale livsoplevelse er den rene anelsesoplevelse, der som sagt er plantevæsenernes midlertidige oplevelsesform, så primitiv, at den svagt kan anskueliggøres gennem en sammenligning med det billede, der dannes på en fotografisk plade, dersom pladen i forhold til linsen er mest muligt ude af focus (brændpunkt), og så det billede, der dannes, når pladen befinder sig nøjagtigt i focus.

Imidlertid skal det tilføjes i fortsættelse af, hvad der i stk. 3-27 blev sagt om instinktenergien, at der til dé anelsesoplevelser, instinktenergien beforder, også hører den "medfødte", ureflekterede og indiskutable eller kort sagt: instinktive fornemmelse og derpå baserede overbevisning om en Guddoms eller Guders eksistens. Instinktenergien tjener med andre ord også som det levende væsens såkaldte religiøse sans, eller for at være helt nøjagtig: som det relativt primitive menneskes religiøse sans, idet det højt udviklede og kosmisk indviede menneskes religiøse sans bæres af – ikke instinkt -, men derimod af intuitionsenergien. – Men i det primitive, kosmisk bevidstløse og intellektuelt uformuende menneskes følelsesliv spiller altså instinktenergien igennem en vis epoke en stor og afgørende rolle, nemlig den at tilføre dette menneskes hele dets religiøse indslag. Et emne, vi i senere kapitler skal vende tilbage til.

I sin egenskab af manifestationsevne for Jeget ytrer instinktenergien sig som evnen til at etablere, opretholde og befordre enhver tænkelig form for automatfunktioner, psykiske såvel som fysiske, hvorved denne grundenergi er selvskreven til at indgå som hovedbestanddelen af visse stabile kraftcentre, som vi senere under beskrivelsen af det levende væsens psyke eller bevidsthedsapparat skal lære at kende under navnet: talentkerner.

c) Som menneskelig elementarlivsyttring betragtet giver instinktenergien sig altid til kende som selve det automatiske moment i enhver form for automatfunktioner af menneskelig natur, hvorved den på karakteristisk måde demonstrerer sit principielle kosmiske væsen.

Denne automationsstræbende tendens ved instinktenergien er bl.a. af uvurderlig betydning for dannelsen, opretholdelsen og befordringen af alt, hvad der kommer ind under begrebet organ- og organismeselvfunktioner – herunder forløbet af fosterprocesser o.lign. I overensstemmelse hermed kommer instinktenergien ligeledes til syne som det automatiske element i alt, hvad der kommer ind under sådanne funktioner som f.eks. reflekser, vækstbevægelser, vaner, rutinebevægelser, virtuositet, traditioner, konservatisme, ceremonier, brugen af magiske formler m.v., spilleregler, autoritetstro, flokmentalitet og flokmening – herunder nationalisme, samt i den rutinemæssige anvendelse af modersmålet m.fl. i såvel tænkningens som i tale- og skriftssprogets tjeneste. Instinktenergien ytrer sig kort sagt altid som det rent automatiske og dermed ureflekterede moment ved bl.a. de bevægelsesmanifestationer, der repræsenterer et eller flere Jegers manifesterede handlingsliv. Hvilket dermed udgør tilsammen et lignende antal individers adfærdsmønstre, som ganske tydeligt illustrerer, hvorledes en grund-energi udgør en ganske bestemt, karakteristisk art kvalitativ vibration eller bevægelse og dermed ligefrem danner et tilsvarende ganske bestemt, karakteristisk rent kvalitativt vibrationsplan. – Og med forståelsen heraf begynder den opmærksomme læser allerede nu at kunne skimte konturerne af det forhold, at de 6 kosmiske grundenergi hver især danner og dermed repræsenterer et ganske bestemt, karakteristisk tilværelsesplan, inden for hvilket en livsoplevelse kan tilegnes af en til den bærende grundenergis natur samt kvalitative niveau og gennemtrængningsevne svarende standard og dermed finde sted. Men dette er et emne, som med hensyn til specialomtale er reserveret plads i et senere kapitel.

d) Med hensyn til den måde, hvorpå instinktenergien ytrer sig i det af "naturen" befordrede adfærdsmønster, er der meget enkelt det at sige, at den også her dominerer billedet som et automatprincip eller automatmoment. Således kommer den f.eks. til syne som den automatisk regulerede og opretholdte hårfine ligevægt i den såkaldte naturens husholdning, i planters, dyrs samt

alle andre kosmisk og intellektuelt uformuende væseners evne til automatisk at leve i kontakt med de særlige love, der gælder for deres respektive, midlertidige udviklingstrin, samt i form af såvel materiepartiklernes som himmellegemernes lovbundne, henholdsvis mikrokosmiske og makrokosmiske automatbevægelser. Yderligere kommer instinktenergien til syne som den automatisk regulerede energi- og dermed bevægelsesligevægt i materiens atomsystemer, som mekanismen i atomernes binding til molekyler, som elektronernes automatisk regulerede kvantespring, som genernes og kromosomernes automatprocesser – kort sagt: som selve det automatiske moment ved alt i naturen, der forløber og former sig som automatfunktioner.

Endelig skal det for en ordens skyld nævnes, at instinktenergien i overensstemmelse med sin identitet som de kosmisk og intellektuelt uformuende væseners religiøse sans ytrer sig som den automatiske udløsning af sådanne væseners bønnsfunktioner i situationer, hvor de befinder sig i overhængende livsfare – herunder dyrets dødsskrig m.v. – Dette specielle tema vil dog senere blive nærmere belyst i et særligt kapitel om bønnens magt og muligheder.

Konklusion

29.

Som det vil kunne ses, er det automatmomentet, der er karakteristisk for instinktenergien. I forbindelse med sansning ytrer nævnte moment sig som evnen til at ane, mens det i forbindelse med manifestation ytrer sig som evnen til at etablere, opretholde og befordre automatfunktioner.

(Vedrørende instinktenergien: se i øvrigt L. B. I, stk. 255, L. B. II, stk. 350 samt L. B. IV, stk. 1272.)

TYNGDE- og FØLELSESENERGIEN

Anden og tredje grundenergi

30.

a) Tyngde- og følelseeenergien med gennemtrængningsevne udtrykt ved forholdstallene “40” og “60” udgør grundenergiorganisationens henholdsvis anden og tredje grundenergi, ligesom de primært udgør det bærende grundlag for eksistensen af Jegets følellesliv. Når det er hensigtsmæssigt i en vis udstrækning at knytte fremstillingen af disse 2 grundenergier sammen, skyldes det den omstændighed, at de med hensyn til deres respektive principielle naturer på den mest gennemgribende måde repræsenterer hinandens modsætning og netop i kraft heraf samt i kraft af deres organisationsbestemte naboskab kommer til at spille dén store rolle i tilværelsen, som tilfældet er, nemlig rollen som grundmateriale for alt, hvad der kommer ind under begrebet livs-kraft.

For tyngdeenergiens *) vedkommende må denne med hensyn til sin neutrale, objektive og rent principielle natur defineres som viljen til ekspansion (udvidelse) og destruktion (nedbrydning), af hvilken grund Martinus også – dog med et vist forbehold – karakteriserer den som “et dræbende princip”. Thi overalt, hvor denne grundenergi er førende i de manifesterede grundenergikombinationer (stambevægelser), virker disse destruerende og dermed i princippet dræbende på alt, hvad de kommer i berøring med. (Se i øvrigt L. B. I, stk. 256, 257 samt L. B. II, stk. 351, 352.)

I modsætning hertil må følelseeenergien med hensyn til sin neutrale, objektive og rent principielle natur defineres som viljen til kontraktion (sammentrækning) og konstruktion (opbygning), af hvilken grund Martinus – ligeledes med et vist forbehold – også karakteriserer den som “et livgivende

princip”. Thi overalt, hvor følelsesenergien er førende i de manifesterede grundenergikombinationer og dermed er i overvægt i forhold til tyngdeenergien, virker den bremsende og bindende på dennes destruerende og dræbende tendens, hvilket indebærer, at de pågældende følelsesenergidominerede grundenergikombinationer i det mindste ikke direkte påvirker omgivelserne dræbende.

Til gengæld kan de, hvor et mangelfuldt balanceforhold mellem følelses- og intelligensenergien gør sig gældende, udmærket indirekte virke dræbende på omgivelserne, af hvilken grund det netop er med et vist forbehold, Martinus karakteriserer følelsesenergien som et livgivende princip. I tilslutning hertil kan det oplyses, at baggrunden for, at det er med forbehold, Martinus karakteriserer tyngdeenergien som et dræbende princip, er den, at tyngdeenergien på trods af sin destruktive natur – eller måske netop i kraft af denne sin natur egner sig til at fungere som den ene af de 2 bærende komponenter i dannelsen af intet mindre end det levende væsens livskraft, hvad vi straks skal gå over til at belyse nærmere.

Som det vil kunne ses, repræsenterer tyngde- og følelsesenergien i deres dybeste kosmiske væsen hinandens diametrale modsætning. Thi mens tyngdeenergiens principielle tendens er ekspansion og destruktion, er til gengæld følelsesenergiens principielle tendens kontraktion og konstruktion; et større modsætningsforhold kan næppe tænkes. Dette indbyrdes modsætningsforhold i forbindelse med det af moderenergien dikterede organisationsmæssige naboskab og deraf betingede samvirke mellem tyngde- og følelsesenergien afføder som uundgåelig konsekvens etableringen af en ganske bestemt tilstand, en tilstand, der således er resultatet af ovennævnte samvirke. Denne specielle tilstand lader sig kun karakterisere ved begrebet SPÆNDING, idet den er identisk med den virkning, der fremkommer af den permanente, gensidige reaktionsaktivitet mellem kontraenergiene: tyngde og følelse. Den er kort sagt identisk med et af tyngde- og følelsesenergi permanent opretholdt virkningsmoment af spændingsmæssig karakter.

Hvad vi hermed har iagttaget er altså, at tyngdeenergien og følelsesenergien som følge af deres organisationsbestemte naboskab og samvirke samt deres indbyrdes fuldstændigt kontrære naturer tilsammen etablerer tilstanden “spænding”.

Med andre ord: tyngdeenergi plus følelsesenergi er lig spænding.

*) Baggrunden for valget af navnet: tyngde-energien er at søge i den omstændighed, at det specielt er denne grundenergis tilstedeværelse i den fysiske materie, der bevirker, at denne besidder den egenskab, vi kalder masse, vægt eller tyngde. (Se eventuelt L.B.I, stk. 256)

Tyngde + følelse = “kraft”

31.

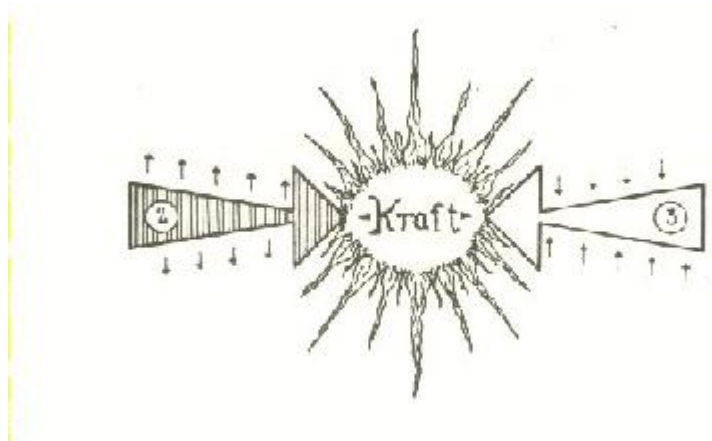
Vi er hermed kommet i intim berøring med begrebet “spænding”, men det er ikke første gang, det optræder i vores analyser. Allerede i lektion 9 under gennemgangen af den potentielle energi stødte vi på det, nemlig i eksemplet med den spændte fjeder, hvis spændthed eller spænding repræsenterede potentiel energi af en given størrelsesorden. Vi blev således den gang opmærksomme på, at potentiel energi under visse forhold kan optræde som spænding.

Imidlertid blev det senere i stk. 3 – 13, 3, betonet, at potentiel energi rent principielt indtager en særstilling i Martinus kosmologi og nærmere kommer ind under, hvad der forstås ved “kraft”, hvilket således indebærer, at også begrebet “spænding” underordnes kraftbegrebet.

Men vi er som sagt nu på ny kommet i berøring med begrebet spænding, denne gang imidlertid i en sammenhæng, hvor det dækker over dén specielle tilstand, som skyldes kontra-aktiviteten mellem grundenergiene: tyngde og følelse. Det bliver derfor aktuelt at få at vide, om begrebet spænding i betydningen "kraft" kan anvendes både i tilfælde, hvor førstnævnte begreb f.eks. bruges som udtryk for en spændt fjeders potentielle energi og i tilfælde, hvor det bruges som udtryk for virkningen af tyngde- og følelsesenergiens kontraaktivitet. – Vi skal hurtigt komme til at se, at det kan det!

Begrebet "kraft" var vi temmelig indgående i berøring med under gennemgangen af det elementære energibegreb i lektion 8. Og vi blev ved den lejlighed vidne til, at et legeme i bevægelse som følge af sin bevægelsesfunktion kom til at virke som netop "en kraft", hvorved nærmere betegnet var at forstå, at legemet under vekselvirkning med et andet legeme ytrer sig som en realitet, der objektivt og aktivt påvirker det andet legeme i en nærmere angiven retning. Men herudover blev kraftbegrebet ikke nærmere drøftet, hvorimod det blev lovet, at det senere under gennemgangen af selve grundenergiene ville blive taget op til nærmere belysning. – Dette tidspunkt er netop nu indtrådt!

Med hensyn til den spænding, tyngde- og følelsesenergien i forening danner, er der ifølge Martinus netop tale om, at den i enhver henseende besidder de egenskaber, som må fordres, for at den kan karakteriseres som "kraft" i dette ords dybeste og mest oprindelige betydning.

Symbolskitset viser, hvorledes tyngde-og følelsesenergien som følge af deres indbyrdes kontra-aktivitet konsekverer i tilstanden "spænding" eller "kraft". De to hovedpile mærket 2 og 3 symboliserer henholdsvis tyngde- og følelsesenergien, hvis indbyrdes kontrære naturer dels er markeret gennem dette, at pilene er rettet mod hinanden og dels gennem de små bi-pile, der knytter sig til hovedpilene. At bi-pilene for de 2 hovedpiles vedkommende har hver sin retning illustrerer, at tyngde- og følelsesenergien med hensyn til deres principielle væsen henholdsvis er af ekspansiv og kontraktiv natur.

Thi den er i allerhøjeste grad reaktionsdygtig såvel over for "legemer" som over for sig selv, hvorved forstås, at dén tyngde-følelsesenergibaserede spænding, som et Jeg i kraft af sin skaberevne udvikler, er reaktionsdygtig over for den tilsvarende art spænding, som et andet Jeg i kraft af sin skaberevne udvikler. Der er kort sagt tale om, at nævnte tyngde-følelsesenergibaserede spænding i tilfælde af vekselvirkning med såvel "legemer" som fremmede felter af tilsvarende art spænding påvirker samtlige disse objektivt, aktivt og retningsbestemt. Heraf følger, at den omtalte spænding retmæssigt tilkommer prædiketet "kraft".

Med andre ord: tyngdeenergi plus følelsesenergi er lig "kraft".

32.

Et ganske bestemt spørgsmål trænger sig nu på: består der nogen dybere forskel på den kraft, der

f.eks. ytrer sig som en spændt fjeders potentielle energi og så den kraft, der fremkommer som virkningen af tyngde- og følelsesenergiens kontraaktivitet, og i bekræftende fald: hvilken forskel består der? Svaret herpå er, at der dybest set ikke består nogen forskel på disse to former for kraft, idet sandheden er, at ikke blot disse, men alle former for kraft eller kræfter, hvad enten de ytrer sig som potentiel energi eller som de såkaldte naturkræfter: elektricitet, magnetisme, tyngde- eller gravitationskraft m.v. i deres dybeste kosmiske analyse er identiske med kombineret tyngde- og følelsesenergi og således blot er udløbere af en og samme tilgrundliggende general-kraft. I sin kosmiske grundanalyse er denne fundamentale generalkraft som sagt identisk med det af tyngdeenergien og følelsesenergien etablerede spændingsmæssige virkningsmoment, og da den i denne sin kosmiske dybde må karakteriseres som rent åndelig eller psykisk, vil vi fremover omtale den som P-kraften eller den psykiske kraft. (Se i øvrigt L. B. VI, stk. 2158.)

Hermed er vi trængt ind i al krafts dybeste kosmiske væsen eller hjerteregion, thi vi har været i berøring med selve det universelle, bærende princip i overhovedet al kraftdannelse. På dette grundprincip hviler således både eksistensen af de relativt grove makrokosmiske kraftformer (først og fremmest elektriciteten, magnetismen og massetiltrækningskraften el. tyngdekraften), de finere mellemkosmiske kraftformer, hvoraf først og fremmest kan nævnes viljekraften, og de endnu finere mikrokosmiske kraftformer, der bl.a. ytrer sig som de mere subtile og endnu ikke navngivne kræfter, man i den senere tid har opdaget i atomernes utilgængelige verden og indre. Alle bygger de i grundprincippet på tyngde- og følelsesenergiens kontraaktivitet, hvilket indebærer, at al kraft med hensyn til sin dybeste kosmiske natur og identitet kan formuleres ved hjælp af en og samme definition, der dog har karakter af en dobbeltdefinition, hvor det ene led udtrykker kraftens substantielle identitet og den anden dens funktionelle identitet. Denne dobbeltdefinitions 2 led lyder:

1) I substantiel og dermed objektiv henseende er "kraft" identisk med den af tyngde- og følelsesenergiens kontraaktivitet etablerede spændingstilstand.

2) I funktionel og dermed ligeledes objektiv henseende er "kraft" identisk med evnen til at påvirke legemer aktivt og retningsbestemt.

-Tilsammen udtrykker disse to definitionsled således fundamentalt, hvad begrebet "kraft" inden for rammerne af Martinus kosmologi dækker over.

33.

Som en naturlig afrunding af kraftbegrebets omtale skal vi afslutte nærværende lektion med at påvise den indre forbindelse eller sammenhæng mellem det kosmologiske energi-og kraftbegreb.

Fra stk. 3-5 husker vi, at energi rent midlertidigt blev defineret som den i et legemes bevægelsesfunktion indeholdte evne til at præstere kraftpåvirkning. – En nærmere iagttagelse af denne provisoriske energidefinition vil hurtigt resultere i, at man bliver klar over, at energibegrebet i virkeligheden blot er et udvidet kraftbegreb, hvor udvidelsen består i, at kraftbegrebet i dets fremtræden som energibegreb definitions-mæssigt er blevet koblet sammen med begrebet: kvantitativ bevægelsesfunktion (stambevægelse). Thi nævnte energidefinition røber jo tydeligt, at netop dette at kunne præstere kraft-påvirkning udgør energiens centrale træk eller hovedegenskab.

At det forholder sig således vil yderligere kunne ses deraf, at omtalte provisoriske energidefinition uden videre kan reduceres til at lyde: energi er en bevægelsesbaseret kraft-påvirkningsevne, hvorved det måske endnu tydeligere kommer til at fremgå, hvilken central rolle kraftbegrebet spiller i energibegrebet og dermed, at energibegrebet dybest set blot er et udvidet kraftbegreb.

(Vedrørende tyngde og følelsesenergiens kraftdannende natur: se i øvrigt L.B. IV, stk. 1272 samt L.B. VI, stk. 2157-2183.)

-Fremstillingen af tyngde- og følelsesenergiens specifikke karaktertræk fortsættes i lektion 12.

Spørgsmål til lektion 11

1. Med hensyn til sin totale grundstruktur kan livsoplevelsen defineres som en kombination af 11 universelle ur-elementer: hvad er det for 11 urelementer?
2. a) Er det grundenergiene, der bærer bevægelsesarterne, eller b) er det det omvendte, der er tilfældet?
3. a) Hvor mange og hvilke grundenergi omfatter specielt følelseslivet, og b) hvor mange og hvilke omfatter specielt tankelivet?
4. Kan det i praksis lade sig gøre reelt at adskille tanke- og følelseslivet?
5. a) Hvilke af følelseslivets grundenergi er direkte impliceret i dette, og b) hvilke kun indirekte?
6. Hvorledes defineres instinktenergi med hensyn til sin neutrale, objektive og rent principielle natur?
7. Er det korrekt at betragte underbevidsthedsgrundenergiene som identiske med ur-begæret i dettes "yderste forgreninger"?
8. a) Hvorledes ytrer instinktenergi sig i dens egenskab af sanseevne for Jeget, og b) hvorledes ytrer den sig i dens egenskab af manifestationsevne for Jeget?
9. a) Har instinktenergi og religiøsitet noget med hinanden at gøre, og b) i bekræftende fald: hvad?
10. Hvorledes ytrer instinktenergi sig i dens fremtræden som menneskelig elementarlivsytring?
11. Hvorledes ytrer instinktenergi sig i det af naturen befordrede adfærdsmønstre?
12. Hvorledes defineres tyngdeenergi med hensyn til sin neutrale, objektive og rent principielle natur?
13. Hvorledes defineres følelsesenergi med hensyn til sin neutrale, objektive og rent principielle natur?
14. Nævn de to tilnavne Martinus har knyttet til henholdsvis tyngde- og følelsesenergi.
15. Hvad er konsekvensen af tyngde- og følelsesenergiens indbyrdes kontrære naturer samt organisationsbestemte naboskab?
16. Hvad forstås ved begrebet: P-kraften?
17. a) Hvorledes lyder den kosmologiske kraftdefinitionens 2 led, og b) hvori består forskellen på disse 2 led?
18. a) Er det korrekt at karakterisere det kosmologiske energibegreb som et udvidet kosmologisk kraftbegreb, og b) i bekræftende fald: hvori består udvidelsen?

Svar til spørgsmål i lektion 10

1. a) Nej, b) den er bevægelse i kvalitativ forstand
2. Instinkt, tyngde, følelse, intelligens, intuition og hukommelse
3. ved navnene: instiktenergien, tyngdeenergien, følelsesenergien, intelligensenergien, hukommelsesenergien og moderenergien
4. som evnen til at præstere en absolut karakteristisk elementær grundskabelse af kvalitativ natur
5. b) de er til stede i overhovedet alle manifesterede stambevægelse
6. Den kvantitative og den kvalitative kategori
7. Nej
8. a) De 6, b) kun en, den syvende
9. Nej
10. Instinkt-, tyngde-, følelse-, intelligens-, intuition-, hukommelses- og moderenergien
11. a) Polprincippet, kontrastprincippet og kredsløbsprincippet; b) De er ytringer af moderenergien
12. Nej
13. b) Den er udelukkende af kvalitativ natur
14. Instiktenergien: 20, Tyngdeenergien:40, Følelsesenergien: 60, intelligensenergien: 80, intuitionsenergien: 100 og moderenergien: mindst 420
15. Nej

Svarene er godkendt af Martinus